

13.04.2021

Asia/9

§ 179

Kuninkaankartanonsaari, puistosuunnitelman hyväksyminen, Vanhakaupunki

HEL 2020-013554 T 10 05 02

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Kuninkaankartanonsaaren puistosuunnitelman nro VIO 6148/1-2.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli projektinjohtaja Jaakko Heinonen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jaakko Heinonen, projektinjohtaja, puhelin: 31027839
jaakko.heinonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro VIO 6148/1
- 2 Suunnitelmapiirustus nro 6148/1
- 3 Suunnitelmapiirustus nro 6148/2
- 4 Vuorovaikutusmuistio

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Otteet

Ote

Asianosaiset

Muistuttaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lähtökohdat ja tavoitteet

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite

Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F106 8000 1200 0626 37

Alv.nro

F102012566

Suunnittelualueena on Vanhankaupungin kaupunginosassa sijaitseva Kuninkaankartanonsaari, suunnitelmapiirustus nro VIO 6148/1–2 (liitteet 2–3). Kuninkaankartanonsaari sijaitsee keskellä Vantaanjokea.

Suunnittelun lähtökohtana on alueella voimassa oleva Toukolanrannan asemakaava nro 10240.

Kuninkaankartanonsaari kunnostetaan vastaamaan alueen historiallista ja kulttuurista arvoa samalla parantaen sen toimivuutta virkistys- ja ulkoilualueena. Tavoitteena on turvallinen, kestävä, toimiva ja viihtyisä viheralue.

Saari ja ympäröivät ranta-alueet muodostavat yhdessä kokonaisuuden, joka sisältyy Museoviraston inventoimiin valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin. Kuninkaankartanonsaari on kokonaisuudessaan kulttuuri- ja teollisuushistoriallisesti arvokas ja sen rakennukset ovat asemakaavatasolla suojeltu. Vantaanjoen uoma kokonaisuudessaan kuuluu Natura 2000 -verkostoon joessa esiintyvien vuollejokisimpukoiden ja saukon elinympäristönä.

Vanhankaupunginkosken maisemaa hallitsee länsihaaran vuonna 1874 valmistunut kivipato. Ranta-alueilla toistuvat reunamia tukevat kiviset tukimuurit. Saarella kasvaa vanhoja, kookkaita puita, jotka osaltaan muodostavat alueen kokonaisilmettä. Suunnittelutyön lähtökohdaksi laadittiin puiden kuntokartoitus ja kasvillisuusinventointi.

Vanhankaupunginkosken Itähaaran kunnostamisesta on kaupunginvaltuuston päätös vuodelta 2020. Helsingin kaupunkiympäristön toimiala laatii parhaillaan kosken itähaaraan erillistä kunnostussuunnitelmaa kalojen liikkumisen parantamiseksi. Suunnitelman pohjalta on tehty vesilupahakemus, joka on lähetetty Etelä-Suomen aluehallintovirastoon. Vesilupahakemuksen hyväksymisen jälkeen itähaaran kunnostus voidaan aloittaa rakennussuunnitelmien mukaisesti.

Suunnitelma

Saaren viheralueet jakautuvat tunnelmaltaan ja historialliselta merkitykseltään erilaisiin ja eri-ikäisiin alueisiin. Kivimuurien rajaamalla puistoylängöllä, saaren länsipuolella on vanhan puutarhan alue hedelmätarhoineen. Sisääntulon yhteydessä on nupukivetty auto- ja polkupyöräpaikoitus. Tekniikan museo ja Merikeskus sijaitsevat saaren ytimessä. Niiden sokkelit reunustetaan mukulakivikaistalla. Alueelta aukeaa upeat näkymät Vanhankaupunginkosken molempiin haaroihin. Rakennusten välinen kuja nupukivetään. Muuten alue on asfalttia. Puiston eteläosassa, alatasangolla on käyttönurmikon ja niityn muodostama mosaiikki. Alueella on vanhoja, komeita puita, jotka säilytetään. Saaren itäpuolelle

rakennetaan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimintaa palveleva kalustuslaituri.

Vanhan puutarhan eteläpuolelle, väestönsuojan katolle rakennetaan uusi oleskelupaikka penkkeineen ja pöytäryhmineen. Alueelta aukeaa komeat näkymät padolle. Tekniikan museon jätekatos väestönsuojan edustalta puretaan ja uusi syväkeräyssäiliö sijoitetaan rakennusten museorakennusten väliin. Vanhalle kivijalan aukiolle rakennetaan oleskelupaikka istutuksineen. Puiston eteläosaan, rannan tuntumaan rakennetaan muutama porrasaskelma sekä istuskelupaaseja.

Vanhan kivijalan aukion portaat uusitaan. Pienet portaat rakennetaan monivärisestä, suomalaisesta luonnonkivestä. Kahteen suuntaan avautuva portaikko rakennetaan Corten-teräksestä.

Puiston keskeiset alueet ovat nurmi- ja niittyntaisia. Monilajinen kasvillisuus sijoittuu kauttaaltaan koko puiston alueelle. Haitallisia vieraslajeja torjutaan.

Saaren valaistus päivitetään vastaamaan uutta puistosuunnitelmaa. Valaistusta täydennetään myös sellaisten reittien osalta, joilla se on puutteellinen. Saaren itäinen reitti valaistaan pollarivalaisimin.

Kuninkaankartanonsaaren reitit täyttävät esteettömyyden perustason vaatimukset.

Suunnitelman tarkempi kuvaus ilmenee liitteenä olevasta suunnitelmaselostuksesta (liite 1).

Puisto sopeutuu alueella voimassa olevan asemakaavan nro 10240 mukaiseen ympäristöönsä ja täyttää toimivuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden vaatimukset.

Vuorovaikutus

Kuninkaankartanonsaaren puistosuunnitelma on laadittu kaupunkiympäristön toimialan toimeksiannosta.

Tiedote puistosuunnittelun ja Vanhankaupunginkosken itäisen haaran kunnostussuunnittelun aloituksesta lähetettiin 1.7.2020 suunnittelualueeseen rajautuville kiinteistöille, Arabianranta-Toukola-Vanhakaupunki kulttuuri- ja kaupunginosayhdistys ry:lle sekä useille sidosryhmäjäryksöille ja -yhdistyksille.

Puistosuunnitelmaluonnos ja Vanhankaupunginkosken itäisen haaran kunnostussuunnitelmaluonnos olivat esillä 21.10.-3.11.2020 välisen ajan verkkosivulla osoitteessa www.hel.fi/suunnitelmat. Kaupunkiympäristön asiakaspalvelusta oli mahdollista saada henkilökohtaista neuvon-

taa sekä apua aineistoon tutustumiseen 21.10. – 10.11.2020 välisenä aikana.

Tiedote esillä olosta lähetettiin 7.10.2020 suunnittelualueeseen rajautuville kiinteistöille, Arabianranta-Toukola-Vanhakaupunki kulttuuri- ja kaupunginosayhdistys ry:lle sekä useille sidosryhmäjärjestöille ja -yhdistyksille.

Puistosuunnitelmaluonnokset esiteltiin Uutta Keski-Helsinkiä verkkotilaisuudessa 28.10.2020 klo 17-19.30. Tilaisuudessa oli mahdollista tutustua myös itäisen haaran kunnostussuunnitelmaluonnokseen. Verkkotilaisuutta varten suunnitelmia oli mahdollista kommentoida etukäteen Kerro kantasi-kyselyssä. Helsingin Uutisten keskisessä ja koillisessa painoksessa julkaistiin ilmoitus suunnitelmien esittelystä ja Käpylä-lehdessä uutisoitiin suunnitelmien esittelystä. Uutta Keski-Helsinkiä verkkotilaisuuteen osallistui enimmillään noin 260 asukasta. Verkkotilaisuudessa tuli neljä palautetta koskien Kuninkaankartanonsaaren puistosuunnitelmaa.

Mielipiteisiin on vastattu vuorovaikutusmuistiossa (liite 4).

Puistosuunnitelmaehdotus oli nähtävillä 20.1.-3.2.2021 välisen ajan. Puistosuunnitelmaehdotuksesta saatiin yksi muistutus.

Muistutuksen käsittely

Muistutus

Muistutuksessa todettiin, että puistosuunnitelma kehittää seutua alueen virkistykseen solmukohtana.

Muistutus ei anna aihetta muuttaa laadittua puistosuunnitelmaehdotusta.

Kustannukset ja aikataulu

Puiston pinta-ala on 24 400 m².

Puiston rakentamisen kustannukset ovat yhteensä noin 1 500 000 euroa eli noin 62 euroa/m²(alv 0 %). Kalastuslaiturin kustannukset ovat noin 140 000 euroa.

Kuninkaankartanonsaaren vanhan puutarhan alue saaren pohjoispäässä on hoitoluokkaa A2, käyttöviheralue. Saaren puustoiset ranta-alueet kuuluvat hoitoluokkiin B3, piennarniitty ja B5, arvopiennarniitty. Tekniikan museon ympärillä niityiksi kehitettävät avoimet alueet ovat hoitoluokkaa B2, käyttöniitty, ja alatasanteen avoimet alueet hoitoluokkaa A3, käyttö- ja suojaviheralue.

Puistoalueen vuosittaiset ylläpitokustannukset ovat noin 36 600 euroa eli 1,50 euroa/m²(alv 0 %).

Puiston rakentaminen rahoitetaan talousarviokohdasta 8 03 01 03 muut investoinnit. Puiston rakentamiseen on varauduttu talousarviossa vuodesta 2022 alkaen.

Sovelletut säännökset

Maankäyttö- ja rakennuslaki 90 §, 62 §.

Maankäyttö- ja rakennusasetus 30 §, 42 §, 43 §, 46 §,

Kuntalaki 29 §.

Toimivalta

Hallintosäännön 16 luvun 1 § 2 mom. kohdan 11 mukaan kaupunkiympäristölautakunta päättää katu-, puisto- tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksymisestä lukuun ottamatta taloudellisesti tai periaatteellisesti vähäisiä suunnitelmia.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jaakko Heinonen, projektinjohtaja, puhelin: 31027839
jaakko.heinonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro VIO 6148/1
- 2 Suunnitelmapiiirustus nro 6148/1
- 3 Suunnitelmapiiirustus nro 6148/2
- 4 Vuorovaikutusmuistio

Oheismateriaali

- 1 Muistutus 4.2.2021

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Otteet

Ote
Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti
Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

13.04.2021

Asia/9

Muistuttaja

Esitysteksti

Tiedoksi

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelu/Haapanen Sami
Hallinto- ja lakipalvelut, tietopalvelut/Krook Tanja